

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D., a Mgr. Václava Trajera v právní věci **žalobce: JUDr. O. V.**, nar. „X“, bytem „X“, proti **žalované: České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, ul. Křížová č. p. 25, PSČ 225 08, pracoviště Ústí nad Labem, se sídlem v Ústí nad Labem, ul. Revoluční č. p. 3289/15, PSČ 400 01, **v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 7. 2016, č. j. 45000/05616/16/010/VS,**

t a k t o :

- I.** Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 1. 7. 2016, č. j. 45000/05616/16/010/VS, **se pro vady řízení z r u š u j e** a věc **se v r a c í** žalované k dalšímu řízení.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení žalobou napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 1. 7. 2016, č. j. 45000/05616/16/010/VS, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzen platební výměr Okresní správy sociálního zabezpečení Děčín (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 24. 5. 2016, č. 049/2016, č. j. 45002/130/8014/24.5.2016/049/PS, kterým mu byl dle ust. § 4, ust. § 7, ust. § 13 až ust. § 14b zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pojistném na sociální zabezpečení“), vyměřen doplatek na pojistném za rok 2014 ve výši 43.131,- Kč a dále pak mu bylo dle ust. § 20 a ust. § 22b odst. 4 zákona o pojistném na

sociální zabezpečení vyměřeno penále z pravděpodobné výše pojistného za roky 1995-2004 a 2012 ve výši 57.328,- Kč, penále z doplatku na pojistném za roky 2009, 2010, 2013 a 2014 ve výši 35.433,- Kč a penále ze záloh na pojistné a důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti za rok 2014 ve výši 2.390,- Kč.

V žalobě žalobce uvedl, že proti platebnímu výměru č. 049/2016 podal z důvodu časové tísně blanketní odvolání a očekával zaslání výzvy k odstranění vad podání ze strany žalované v souladu s ust. § 37 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Namísto toho však bylo žalobci zasláno rozhodnutí žalované, kterým bylo jeho odvolání zamítnuto. Žalobce se domníval, že chováním žalované byl zkrácen na svých právech a napadené rozhodnutí tak považoval za nezákonné. S ohledem na výše uvedené proto žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

Žalovaná ve svém písemném vyjádření k podané žalobě uvedla, že s námitkami žalobce o zkrácení jeho práv a nezákonnosti napadeného rozhodnutí nesouhlasí. Dle ust. § 82 odst. 2 správního řádu musí každé odvolání splňovat náležitosti uvedené v ust. § 37 odst. 2 správního řádu, avšak není-li v odvolání uvedeno, v jakém rozsahu odvolatel rozhodnutí napadá, platí, že se domáhá zrušení celého rozhodnutí. Žalobce zaslal odvolání dle jeho tvrzení v časové tísní, a to v elektronické podobě, která nebyla opatřena uznávaným elektronickým podpisem, a proto byl žalobce nucen své odvolání dodatečně potvrdit písemným podáním odvolání, které předložil v nezměněné podobě, aniž by se jakkoli vyjádřil či uvedl, že by chtěl své odvolání doplnit, ačkoli tak dle názoru žalované učinit mohl. Žalovaná se domnívá, že odvolání obsahovalo všechny podstatné náležitosti, a bylo proto předáno odvolacímu orgánu. V daném případě se jednalo o řízení ve věci platebního výměru, kdy nedošlo ke změně podstatných okolností, neboť v posledních letech výkonu samostatné výdělečné činnosti žalobce podává přehledy, nehradí zálohy na pojistné, nehradí doplatky na pojistném, a proto každým rokem po podání přehledu ze strany žalobce je žalovaná nucena přistoupit k předepsání pohledávek vůči žalobci formou platebního výměru. Žalobce opakovaně podává proti platebnímu výměru odvolání, a to stále stejným způsobem v poslední den lhůty bez uvedení důvodu odvolání, které pak doplní o písemnou formu opět bez uvedení důvodu. Žalovaná s ohledem na osobní poměry žalobce a jeho právní vzdělání předpokládala, že žalobce zná svá procesní práva. Žalovaná proto postupovala v souladu s ust. § 4 odst. 2 správního řádu, který říká, že správní orgán poskytne dotčené osobě přiměřené poučení o jejích právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonů a osobním poměrům dotčené osoby potřebné, což dle názoru žalované nebyl případ žalobce. Žalovaná se domnívá, že postupovala v souladu se zákonem, a navrhla proto, aby soud žalobu zamítl v plném rozsahu.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalovaná s projednáním věci bez nařízení ústního jednání souhlasila a žalobce nevyjádřil do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovým projednáním, takže se má za to, že souhlas udělil, když byl o tomto následku ve výzvě výslovně poučen.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud

přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu ust. § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlížet k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s. ř. s.

Soud po přezkoumání skutkového i právního stavu věci dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.

V dané věci mezi účastníky řízení nebylo žádného sporu ohledně skutkových okolností předmětného případu, kterému ostatně plně koresponduje obsah správního spisu, který předložila soudu žalovaná. Účastníci řízení se neshodli „toliko“ v právní otázce ohledně toho, zda v případě žalobcem podaného blanketního odvolání vůči výše citovanému prvoinstančnímu rozhodnutí, tj. platebnímu výměru ze dne 24. 5. 2016, kdy v odvolání zcela absentovaly důvody, pro které je žalobcem podáváno, mohla žalovaná o tomto odvolání bez dalšího meritorně rozhodnout či nikoliv. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a zejména pak právního stavu dospěl soud k závěru, že předmětná žaloba byla podána naprosto důvodně, když soud se zcela ztotožnil se žalobními námitkami žalobce.

Pro vyhodnocení předmětné žaloby má klíčový význam dikce ust. § 82 odst. 2 správního řádu, které na daný případ plně dopadalo a v němž je mj. obligatorně zakotveno, že odvolání musí mít náležitosti uvedené v ust. § 37 odst. 2 správního řádu a musí obsahovat údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo.

Z právě předestřené dikce ust. § 82 odst. 2 správního řádu vyplývá, že odvolání musí obsahovat jednak náležitosti uvedené v ust. § 37 odst. 2 správního řádu, tj. z podání musí být patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje, dále podání musí obsahovat označení správního orgánu, jemuž je určeno, popř. další náležitosti, které stanoví zákon, a dále podání musí obsahovat podpis osoby, která je činí, a jednak odvolání ve smyslu dikce ust. § 82 odst. 2 správního řádu musí obsahovat údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Ust. § 82 odst. 2 správního řádu tedy hovoří o dvou typech povinných náležitostí odvolání, jimiž jsou jednak *formální povinné náležitosti odvolání* vyjmenované v ust. § 37 odst. 2 správního řádu a jednak *obsahové povinné náležitosti odvolání*, které jsou definovány právě v ust. § 82 odst. 2 správního řádu. Zde je třeba doplnit, že jedinou obligatorní náležitostí, kterou odvolání může postrádat, je rozsah, v jakém je rozhodnutí napadáno, neboť v ust. § 82 odst. 2 věta druhá správního řádu je výslovně stanoveno, že při absenci údaje o tom, v jakém rozsahu je rozhodnutí odvoláním napadáno, platí, že se odvolatel domáhá zrušení celého rozhodnutí.

Podle ust. § 37 odst. 2 správního řádu platí, že nemá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu.

V předmětné věci mezi žalobcem a žalovanou nebylo žádného sporu ohledně toho, že žalobcem podané odvolání ze dne 14. 6. 2016, které obdržel správní orgán I. stupně nejprve téhož dne v elektronické podobě ovšem bez zaručeného elektronického podpisu, nicméně toto podání bylo posléze v zákonem předvídané lhůtě doplněno o písemnou podobu s identickým obsahem, kdy dané podání bylo již opatřeno žalobcovým vlastnoručním podpisem. Dále mezi žalobcem a žalovanou nebylo žádného sporu o tom, že dané odvolání na jednu stranu obsahovalo veškeré formální povinné náležitosti vyjmenované v ust. § 37 odst. 2 správního řádu, vyjma údaje o tom, co se navrhuje, ovšem na druhou stranu, pokud se jedná o obsahové náležitosti odvolání zakotvené v ust. § 82 odst. 2 správního řádu vyjma údaje o tom, proti kterému rozhodnutí odvolání směřuje, v něm zcela absentovaly důvody, pro které je žalobcem podáváno, tj. v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo, a vedle toho v odvolání nebylo uvedeno, v jakém rozsahu je brojeno proti dotyčnému prvoinstančnímu rozhodnutí.

Za daného skutkového stavu a výše předestřené právní úpravy bylo již povinností správního orgánu I. stupně v souladu s ust. § 37 odst. 3 správního řádu vyzvat žalobce, aby své blanketně koncipované odvolání doplnil o údaje, v jakém rozsahu napadá prvoinstanční rozhodnutí, a především pak, v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. V daném případě je přitom nesporné, že v intencích ust. § 37 odst. 3 správního řádu v návaznosti na ust. § 82 odst. 2 správního řádu správní orgán I. stupně nepostupoval, když ten po doručení žalobcem podaného blanketního odvolání dne 14. 6. 2016 namísto toho přikročil dne 22. 6. 2016 k předložení odvolání žalované jakožto odvolacímu orgánu k dalšímu vyřízení spolu se správním spisem, které žalovaná obdržela téhož dne, tj. 22. 6. 2016.

Pro učinění závěru o důvodnosti předmětné žaloby má pak význam skutečnost, že toto procesní pochybení prvoinstančního správního orgánu nebylo případně zhojeno ani samotnou žalovanou, a to postupem rovněž v intencích ust. § 37 odst. 3 správního řádu, poté co jí správní orgán I. stupně dne 22. 6. 2016 postoupil blanketní odvolání žalobce a příslušný správní spis. Žalovaná totiž po obdržení blanketního odvolání spolu se spisovým materiálem bez dalšího přikročila dne 1. 7. 2016 k vydání žalobou napadeného rozhodnutí.

V tomto procesním postupu správního orgánu I. stupně, a zejména pak žalované, když k němu došlo až po vydání prvoinstančního rozhodnutí, soud shledává zásadní vadu řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., která mohla mít za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí. Žalovaná přitom jí zvolený procesní postup nemůže s úspěchem ospravedlňovat ani tím, že žalobce ve svém odvolání nevznesl požadavek na doplnění odvolání, a proto jí nic nebránilo ve věci rozhodnout. Žalovaná rovněž tak jí zvolený procesní postup nemůže s úspěchem ospravedlňovat ani s poukazem na skutečnost, že pro absenci odvolacích námitek bylo dotyčné prvoinstanční rozhodnutí v odvolacím řízení přezkoumáno v celém rozsahu a že u žalobce předpokládala, že zná svá procesní práva.

Žalovaná a potažmo správní orgán I. stupně by měly mít na paměti, že blanketní odvolání nesplňuje náležitosti správního řádu ve smyslu ust. § 82 odst. 2 správního řádu, a proto před vlastním projednáním tohoto odvolání musí být v souladu s ust. § 37 odst. 3 správního řádu učiněna ze strany správních orgánů výzva směřovaná k odvolateli, aby v přiměřené lhůtě bylo blanketní odvolání doplněno o obsahové povinné náležitosti odvolání, a to bez ohledu na skutečnost, zda je odvolatel zastoupen právním

zástupcem či v odvolání sice avizuje doplnění odvolání o odvolací důvody v určité lhůtě, nicméně tak není učiněno. Pokud správní orgány výzvu ve smyslu ust. § 37 odst. 3 správního řádu neučiní, nejsou splněny podmínky pro meritorní přezkum dotyčného blanketního odvolání. Ve smyslu ust. § 82 odst. 2 věta druhá správního řádu sice platí, že při absenci údaje o tom, v jakém rozsahu je rozhodnutí odvoláním napadáno, se má za to, že odvolatel se domáhá zrušení celého rozhodnutí, nicméně vlastní důvody, proč je odvolání odvolatelem podáváno, nemohou být konstruovány odvolacím správním orgánem.

Právě uvedené přitom koresponduje stávající judikatuře v této otázce, když např. Nejvyšší správní soud již ve svém rozsudku ze dne 6. 3. 2009, č. j. 1 As 4/2009 – 53, který je dostupný na www.nssoud.cz, dovodil, že „*nemá-li odvolání některou z náležitostí vyplývajících z § 37 odst. 2 a z § 82 odst. 2 správního řádu z roku 2004, je správní orgán povinen postupovat podle § 37 odst. 3 tohoto zákona tak, že pomůže odvolateli nedostatky odstranit nebo jej k jejich odstranění vyzve a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu.*“ Na tuto judikaturu pak navazuje další judikatura, a to v podobě např. rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2011, č. j. 2 As 99/2010 – 67, který je dostupný na www.nssoud.cz. V právě citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud konstatoval, že pokud odvolání proti správnímu rozhodnutí nemá některou z náležitostí vyplývajících z ust. § 37 odst. 2 a ust. § 82 odst. 2 správního řádu, je správní orgán povinen postupovat dle ust. § 37 odst. 3 správního řádu, a to tak, že pomůže odvolateli nedostatky odstranit nebo jej k jejich odstranění vyzve a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu, přičemž jestliže tak správní orgán neučiní, zatíží tím správní řízení vadou, jež je způsobilá vyvolat nezákonnost rozhodnutí.

Soud proto uzavírá, že vzhledem k výše uvedeným skutkovým a především pak právním okolnostem případu byl nucen vyhodnotit předmětnou žalobu jako důvodnou, neboť žalobou napadené rozhodnutí vzešlo z odvolacího řízení, které bylo zatíženo závažnou vadou řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., která mohla mít za následek nezákonnost tohoto rozhodnutí žalované. Proto soud přikročil s poukazem na ust. § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. ve výroku ad. I. rozsudku ke zrušení rozhodnutí žalované a současně ve smyslu ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. také rozhodl o vrácení věci žalované k dalšímu řízení, v němž bude podle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. vázána právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku. Důvody pro zrušení prvoinstančního rozhodnutí soud neshledal, neboť ke zjištěnému procesnímu pochybení došlo až po jeho vydání ve stádiu odvolacího řízení.

Výrok ad II. rozsudku o náhradě nákladů řízení byl stanoven na základě ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce měl sice ve věci úspěch, nicméně dle obsahu soudního spisu mu žádné náklady se soudním řízením nevznikly, když ani nehradil soudní poplatek, jelikož předmětné soudní řízení je ze zákona od poplatkové povinnosti osvobozeno.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 11. října 2017

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
I. T.